

Lze akceptovat rezignaci zastupitele k budoucímu datu?

28.5.2025 - Dominik Hrubý | Sdružení místních samospráv ČR

Dotaz: Zastupitelka a zároveň místostarostka obce podala dne 13. 05. rezignaci. Napsala v ní, že ke dni 31. 05 skládá mandát. V zákoně o volbách do zastupitelstev obcí je však uvedeno, že na základě ustanovení § 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách do zastupitelstev obcí mandát člena zastupitelstva obce zaniká ze zákona dnem, kdy starosta obce obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát. Lze akceptovat rezignaci zastupitele k budoucímu datu?

Odpověď:

§ 55 odst. 2 písm. b) zákona o volbách do zastupitelstev obcí skutečně stanoví, že mandát člena zastupitelstva obce zaniká mj. dnem, kdy starosta obdrží písemnou rezignaci člena zastupitelstva obce na jeho mandát. Toto pravidlo je nicméně obecnou právní úpravou, která se uplatní, pokud zastupitel ve své písemné rezignaci nevyjádří vůli se mandátu vzdát k jinému datu. Pokud zastupitel uvede, že rezignuje k relevantnímu budoucímu datu, je potřeba s ohledem na princip volného výkonu mandátu tuto jeho vůli respektovat.

Zároveň § 56 zákona o obcích stanoví, že uprázdní-li se mandát v zastupitelstvu obce, nastupuje za člena tohoto zastupitelstva náhradník z kandidátní listiny téže volební strany ve zvoleném pořadí, a to dnem následujícím po dni, kdy došlo k zániku mandátu. Takto nastoupenému členu zastupitelstva obce předá rada obce (a není-li zřízena, tak zastupitelstvo obce) do 15 dnů poté, co se mandát uprázdní, osvědčení o tom, že se stal členem zastupitelstva obce a kterým dnem se jím stal.

Není tedy přípustné, aby zastupitel rezignoval k datu předcházejícímu dni doručení jeho rezignace starostovi (den poté by nemohl nastoupit náhradník). V případě, že by zastupitel takový úmysl vyjádřil, k této části jeho rezignace by se nepřihlédlo a použilo se obecné zákonné pravidlo.

Podání rezignace 13. 5., v níž dotyčný zastupitel vyjadřuje vůli, aby mu mandát zanikl 31. 5., každopádně lze považovat za validní. Mandát tedy dotyčnému zaniká 31. 5. Náhradníkovi nastupujícímu na uprázdněné místo mandát vznikne 1. 6., a to i v případě, že se mu v tento den nepodaří vznik mandátu oznámit. Pokud tento náhradník nebude chtít funkci člena zastupitelstva obce vykonávat, musí rovněž doručit písemnou rezignaci starostovi obce. Nebude-li již další náhradník, zůstane mandát uprázdněn do konce volebního období.

Ačkoliv se lze setkat i s odlišným výkladem, podle našeho názoru je nutné jej považovat za nesprávný. Popsaný princip byl navíc zákonem, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o správě voleb, s účinností od 1. 1. 2026 zakotven přímo do zákona o volbách do zastupitelstev obcí (a též do zákona o volbách do zastupitelstev krajů). § 55 odst. 2 písm. b) a c) zákona o volbách do zastupitelstev obcí s účinností od 1. 1. 2026 stanoví, že mandát zastupitele zaniká dnem konání zasedání zastupitelstva obce, na kterém se člen zastupitelstva obce osobně vzdá mandátu; pokud člen zastupitelstva obce vyjádří vůli vzdát se mandátu k jinému pozdějšímu dni, zaniká mandát tímto dnem; nebo dnem, kdy je obci doručeno písemné vzdání se mandátu člena zastupitelstva obce obsahující úředně ověřený podpis člena zastupitelstva obce; pokud člen zastupitelstva obce vyjádří vůli vzdát se mandátu k jinému pozdějšímu dni, zaniká mandát tímto dnem.

Celý článek si můžete pročíst v dubnovém vydání zpravodaje SMSka, v elektronické podobě zde.
Archiv s předchozími vydáními si otevřete zde.

<https://www.smscr.cz/o-sms-cr/aktuality/lze-akceptovat-rezignaci-zastupitele-k-budoucímu-datu-4671cs.html>